

# Sage - Niezbędne Komendy na MO

<b>1</b>	<b>Komendy z Zestawów</b>	<b>2</b>
1.1	Zestaw 1 . . . . .	2
1.2	Zestaw 2 . . . . .	4
1.3	Zestaw 3 . . . . .	6
1.4	Zestaw 4 . . . . .	7
1.5	Zestaw 5 . . . . .	8
1.6	Zestaw 6 . . . . .	9
<b>2</b>	<b>Ogólna Baza Komend</b>	<b>10</b>
2.1	Podstawy . . . . .	10
2.2	Macierze . . . . .	10
2.3	Pierścienie i ciała . . . . .	10
2.4	Faktoryzacje i rozkłady . . . . .	10
2.5	Listy . . . . .	11
2.6	Warunki . . . . .	11

# Rozdział 1

## Komendy z Zestawów

### 1.1 Zestaw 1

- Deklarowanie zmiennej

```
var('x')
```

Zadeklarowanie zmiennej  $x$

- Ładne wypisywanie wzorów

```
show(f)
```

Wypisanie postaci wyrażenia  $f$  w postaci estetyczniejszej i wyśrodkowanej.

- Rozkład liczby na czynniki pierwsze

```
factor(2^(13)-3^(12))
```

Rozłożenie liczby  $2^{13} - 3^{12}$  na czynniki pierwsze.

- Konstrukcja ciała  $\mathbb{Z}_n$

```
K = GF(13)
```

Przypisanie zmiennej  $K$  ciała  $\mathbb{Z}_{13}$ .

- Wyliczenie wartości danego wyrażenia w ciele  $K$

```
K(2^1234554321)
```

Wyliczenie wartości wyrażenia  $2^{1234554321}$  w ciele oznaczonym jako  $K$ .

- Konstrukcja macierzy

```
A = matrix(K, [[1, 3, 5, 7], [2, 3, 1, 8], [1, 1, 0, 9]])
```

Konstrukcja macierzy  $\begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 & 7 \\ 2 & 3 & 1 & 8 \\ 1 & 1 & 0 & 9 \end{bmatrix}$  o współczynnikach z ciała  $K$ .

- **Zadeklarowanie pierścienia wielomianów**

```
P.<x> = K[]
```

Deklaracja pierścienia wielomianów zmiennej  $x$  nad ciałem  $K$

- **Macierz jednostkowa**

```
I = identity_matrix(K,4)
```

Macierz jednostkowa o wymiarach  $4 \times 4$  nad ciałem  $K$

- **Konstrukcja listy z podanymi ręcznie wartościami**

```
list1 = [1,7,3,15]
```

Budowa listy [1, 7, 3, 15]

- **Konstrukcja listy o danym początku i końcu i skoku 1**

```
list2 = [2,...,16]
```

Budowa listy [2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16]

- **Konstrukcja listy o danym początku i końcu i określonym skoku**

```
list3 = [2,4...,16]
```

Budowa listy [2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16] o skoku równym  $4 - 2 = 2$  (różnicy pierwszych wartości z listy).

- **Pętla FOR o liczniku z listy**

```
L = [2^j for j in [1..10]]
```

Pętla **for** działająca od 1 do 10 (czyli na wartościach z listy [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10])

- **Pętla FOR o liczniku z określonego zbioru danych z dołączonym warunkiem**

```
L2 = [2^p-1 for p in prime_range(700) if (2^p-1).is_prime()]
```

Pętla **for** o licznikach będących liczbami pierwszymi, które dodatkowo spełniają warunek, że  $2^p - 1$  też jest liczbą pierwszą.

- **Konkatenacja list**

```
M4 = M1+M2+M3
```

Lista M4 jest sumą list M1,M2,M3.

- **Wypisanie określonego wyrazu listy**

```
L[j]
```

Wypisanie wartości  $j$ -tego miejsca z listy  $L$  (UWAGA: Listy numerowane są 0).

## 1.2 Zestaw 2

- **Konstrukcja funkcji i jej wywołanie**

```
def potegi(n):
    L = [2^j for j in [0..n]]
    show(L)
potegi(4)
```

Funkcja wypisująca listę wszystkich potęg liczby 2 o wykładnikach z zakresu  $[0, n]$  oraz jej wywołanie dla argumentu 4.

- **Określanie długości listy**

```
dl = len(L)
```

Zapisanie do zmiennej  $dl$  długości listy  $L$ .

- **Instrukcja warunkowa IF**

```
if n == 2:
    n=n+1
```

Jeśli liczba  $n$  jest równa 2 to dodaj do niej wartość 1.

- **Pętla FOR o liczniku z danego zakresu o skoku 1**

```
for i in range(1, n)
```

Pętla **for** działa od licznika równego 1 do  $n - 1$  ze skokiem 1.

- **Najwyższy współczynnik wielomianu**

```
f.leading_coefficient()
```

Wypisanie najwyższego współczynnika wielomianu  $f$ .

- **Stopień wielomianu**

```
f.degree()
```

Wypisanie stopnia wielomianu.

- **Macierz zerowa nad ciałem identycznym jak ciało wielomianu**

```
D = zero_matrix(f.base_ring(),d)
```

Macierz  $D$  będzie kwadratową macierzą zerową o wymiarze  $d$  nad ciałem współczynników identycznym jak wielomian  $f$ .

- **Normowanie wielomianu**

```
g = f.monic()
```

Wielomian  $g$  jest wielomianem powstałym poprzez unormowanie wielomianu  $f$ .

- **Liczba wierszy i kolumn macierzy**

```
M.nrows()
```

```
M.ncolumns()
```

Wypisanie ilości wierszy i kolumn macierzy  $M$ .

- **Transpozycja macierzy**

```
M.transpose()
```

Transponowanie macierzy  $M$ .

- **Sprawdzenie czy macierz  $M$  jest kwadratowa**

```
if M.is_square():
```

Sprawdzenie czy  $M$  jest macierzą kwadratową.

- **Dołączenie elementu do listy**

```
S.append(a)
```

Dołączenie elementu  $a$  do listy  $S$

- **Usunięcie elementu z listy**

```
S.pop(i)
```

Usunięcie z listy  $S$  wartości z  $i$ -tego miejsca.

- **Konwersja znaku na liczbę zmiennoprzecinkową**

```
float(a)
```

Konwersja znaku  $a$  na liczbę.

- **Pętla WHILE**

```
i = 1
while (i < len(L)):
    n=n+i
    i=i+1
```

Dopóki  $i$  jest mniejsze od długości listy  $L$  to dodawaj za każdym razem  $i$  do  $n$  i zwiększaj  $i$  o 1.

## 1.3 Zestaw 3

- **Funkcja określona kilkoma wzorami**

```
f = piecewise([[(-pi,0),-1],[(0,pi),1]])
```

Funkcja przyjmuje wartość  $-1$  na przedziale  $(-\pi, 0)$  i wartość  $1$  na przedziale  $(0, \pi)$ .

- **Wykres funkcji na przedziale**

```
plot(f, (x, -pi, pi))
```

Wykres funkcji  $f$  o argumentie  $x$  na przedziale  $(-\pi, \pi)$

- **Całkowanie**

```
w = integral(-cos(2*n*pi*x/L), x, -L/2, 0)
```

Całka z funkcji  $-\cos(nx\frac{2\pi}{L})$  względem zmiennej  $x$  na przedziale  $(-\frac{L}{2}, 0)$

- **Dostosowywanie wykresu funkcji**

```
F.plot(-10*pi, 10*pi, aspect_ratio = 2)
```

Wykres funkcji  $F$  na przedziale  $(-10\pi, 10, \pi)$  zostanie dostosowany do lepszego wyświetlania w zależności od otrzymanych wartości funkcji na tym przedziale.

- **Uproszczenie wyrażenia algebraicznego**

```
F(T).simplify_full()
```

Wyrażenie  $F$  o argumentie  $T$  zostanie uproszczone do jak najkrótszej postaci.

- **Przybliżona, numeryczna wartość liczby zespolonej**

```
CC((cos(2*pi/n)+i*sin(2*pi/n)))
```

Liczba  $\cos(\frac{2\pi}{n}) + i\sin(\frac{2\pi}{n})$  zostanie zapisana w postaci ze współczynnikami dziesiętnymi zamiast współczynników pierwiatkowych.

## 1.4 Zestaw 4

- Warunek niezbędne do działania funkcji

```
def iloczyn_skalarny( U, V ) :
    assert len(U) == len(V), "Listy U, V muszą mieć równą długość!"
```

Funkcja odpali się tylko, gdy listy  $U$  i  $V$  będą takiej samej długości, inaczej nastąpi przerwanie i pojawi się komunikat o błędzie "Listy U, V muszą mieć równą długość!".

- Macierz o losowych współczynnikach

```
M = random_matrix(ZZ,5,7)
```

$M$  będzie macierzą o losowych współczynnikach całkowitych.

- Wypisywanie czasu działania danej funkcji

```
%timeit
iloczyn_skalarny([2,3,2],[1,4,2])
```

Wypisanie czasu działania funkcji `iloczyn_skalarny`

- Grupa permutacji

```
SymmetricGroup(3)
```

Wypisanie grupy permutacji zbioru 3-elementowego, gdy użyjemy wraz z komendą `show` wypisze nam zbiór generatorów tej grupy permutacji.

- Znaki permutacji

```
sn = SymmetricGroup(3)
for sigma in sn:
    sigma.sign()
```

Wypisanie wszystkich znaków permutacji zbioru 3-elementowego.

- Wycięcie części macierzy

```
A.submatrix(0,0,2,3)
```

Wycięcie z macierzy  $A$  fragmentu do drugiego wiersza i do trzeciej kolumny.

- Scalanie macierzy

```
block_matrix(A,B)
```

Scalenie macierzy  $A$  i  $B$  w nową macierz.

- **Macierz diagonalna**

```
M.diagonal()
```

Wypisanie przekątnej macierzy  $M$ .

- **Wypisanie współczynników w macierzy od pewnego miejsca**

```
A.diagonal()[2:]
```

Wypisanie przekątnej macierzy  $M$ , ale od miejsca 2.

- **Tworzenie kopii**

```
A = copy(M)
```

$A$  jest kopią elementu np. macierzy  $M$ .

## 1.5 Zestaw 5

- **Największy wspólny dzielnik**

```
gcd(35,45)
```

Wypisanie największego wspólnego dzielnika liczb 35 i 45, komenda ta działa również na elementach pierścienia wielomianów.

- **Przechwytywanie pierścienia z elementu**

```
P = f.parent()
```

Oznaczenie poprzez  $P$  pierścienia, nad którym określony jest element  $f$ .

- **Pochodna**

```
f.derivative()
```

Wyliczenie pochodnej funkcji  $f$ .

- **Rozszerzony algorytm Euklidesa**

```
xgcd(35,45)
```

Wyliczenie NWD elementów 35 i 45 oraz wypisanie współczynników  $\alpha$  i  $\beta$  z równania diofantycznego  $35\alpha + 45\beta = NWD(35, 45)$

- **Macierz stowarzyszona**



```
companion_matrix(r)
```

Wypisanie macierzy stowarzyszonej z wielomianem  $r$ .

- **Tworzenie wektora**

```
vector ([j for j in range (10)])
```

Stworzenie wektora składającego się z kolejnych dziesięciu liczb naturalnych.

- **Tworzenie wektora na bazie współczynników wielomianu**

```
vector(g.list())
```

Tworzenie wektora na bazie współczynników wielomianu  $g$ .

- **Iloczyn wartości z listy podniesionych do odpowiednich potęg**

```
Factorization(g, unit = lcf)
```

Faktoryzacja listy list  $g$  (czynniki, potęgi) względem współczynnika ( $lcf$ )

- **IF uwzględniające wartości stałe**

```
if g.is_constant():
```

Sprawdzanie czy wielomian  $g$  jest stałą czy też nie.

## 1.6 Zestaw 6

- **Licznik ułamka**

```
r.numerator()
```

Wypisanie licznika ułamka  $r$ .

- **Mianownik ułamka**

```
r.denominator()
```

Wypisanie mianownika ułamka  $r$ .

- **Wypisanie części całkowitej i reszty z dzielenia**

```
f.quo_rem(g)
```

Wypisanie części całkowitej i reszty z dzielenia elementu  $f$  przez element  $g$ .

- **Wyciągnięcie pojedynczego elementu z listy list**

```
G[0][1]
```

Wyciągnięcie drugiego elementu z pierwszej podlisty w liście  $G$

# Rozdział 2

## Ogólna Baza Komend

### 2.1 Podstawy

Komenda	Opis
<code>var('x')</code>	Deklarowanie zmiennej $x$
<code>show(f)</code>	Ładne, wyśrodkowane wypisanie wyrażenia $f$

### 2.2 Macierze

<code>M = matrix([[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]])</code>	Podstawowa konstrukcja macierzy
<code>M = matrix(CC, [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]])</code>	Konstrukcja macierzy nad odpowiednim ciałem np. liczb zespolonych.
<code>M.det()</code>	Wyznacznik macierzy $M$
<code>M.trace()</code>	Ślad macierzy $M$
<code>M.transpose()</code>	Transpozycja macierzy $M$
<code>M.inverse()</code>	Macierz odwrotna do macierzy $M$
<code>I = identity_matrix(K,n)</code>	Deklaracja macierzy jednostkowej $I$ o współczynnikach z ciała/pierścienia $K$ i wymiarach $n \times n$ .

### 2.3 Pierścienie i ciała

<code>K = GF(13)</code>	Konstrukcja ciała skończonego $\mathbb{Z}_{13}$ i oznaczenie go jako $K$ .
<code>K(a)</code>	Wyliczenie wartości elementu $a$ w pierścieniu/ciele $K$ .
<code>P.&lt;x&gt; = K[]</code>	Tworzenie pierścienia $P$ zmiennej $x$ nad ciałem/pierścieniem $K$ , ( $K = QQ$ - wymierne, $RR$ - rzeczywiste, $CC$ - zespolone, $ZZ$ - całkowite).

### 2.4 Faktoryzacje i rozkłady

<code>factor(a)</code>	Rozkład liczby $a$ na czynniki pierwsze
------------------------	---

## 2.5 Listy

<code>L = [1,9,30,100]</code>	Stworzenie listy złożonej z elementów 1, 9, 30, 100.
<code>L = [2,...,16]</code>	Stworzenie listy złożonej z kolejnych liczb od 2 do 16.
<code>L = [2,4...,16]</code>	Stworzenie listy złożonej z liczb o kroku określonym przez różnicę dwóch pierwszych liczb listy.
<code>L = [2^j for j in[1..10]]</code>	Generowanie listy przy użyciu pętli
<code>L = [2^p-1 for p in prime_range(700) if (2^p-1).is_prime()]</code>	Generowanie listy przy użyciu pętli z dołączonym warunkiem.
<code>prime_range(1000)</code>	Wypisanie listy liczb pierwszych z określonego zakresu.

## 2.6 Warunki

<code>a.is_prime()</code>	Zwrócenie wartości "True", gdy liczba jest pierwsza lub "False", gdy tak nie jest.
---------------------------	--